

Sygn. akt I UK 71/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania J. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o świadczenie przedemerytalne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 sierpnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 września 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. S. W. 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, przy czym kwotę tę należy podwyższyć o stawkę podatku VAT.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 25 września 2013 r. oddalił apelację skarżącego J. C. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 19 listopada 2012 r., którym oddalono jego odwołania od decyzji pozwanego organu rentowego z 18 i 27 lipca 2012 r., odmawiających świadczenia przedemerytalnego wobec braku wymaganego stażu ubezpieczeniowego. Spór koncentrował się na kwestii czy skarżący wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16 roku życia, tj. od 28 lipca 1968 r. W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczony nie

przedstawił wiarygodnych dowodów na okoliczność posiadania i uprawiania przez rodziców skarżącego gruntów o powierzchni stanowiącej gospodarstwo rolne. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił ustalić, że grunty dzierżawione przez rodziców stanowiły gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów rozporządzenia z 18 listopada 1964 r. w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych (...) tylko w okresie od 1 stycznia do 30 grudnia 1971 r. Praca wykonywana wówczas przez skarżącego stanowiła pracę w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach. Łącznie skarżący udowodnił 37 lat, 11 miesięcy i 2 dni stażu, wobec wymaganych 40 lat. Sąd Apelacyjny stwierdził również, że nie można ustalić, że od 28 lipca 1968 r. do 31 grudnia 1970 r. rodzice skarżącego posiadali grunty kwalifikowane według przepisów, jako gospodarstwo rolne. Brak jest informacji o dzierżawie gruntów przed 1 stycznia 1970 r. Urząd Gminy zaświadczył, że ojciec skarżącego dzierżawił 0,43 ha od 1 stycznia 1971 r. W przypadku, gdy wiodącą rolę odgrywa nie tylko fakt dzierżawy gruntu, ale zwłaszcza precyzyjne określenie powierzchni i granic, dowód z dokumentów, trudno zastąpić dowodem z przesłuchania świadków, szczególnie wobec znacznego upływu czasu. Dokładne ustalenie wymaganych danych nie było możliwe na podstawie niewiarygodnych w tym zakresie zeznań świadków.

Skarga kasacyjna zarzuciła naruszenie prawa materialnego: art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, poprzez jego niezastosowanie, przejawiające się w nieuwzględnieniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w okresie 29 lipca 1968 r. – 31 grudnia 1970 r., pomimo potwierdzenia tej okoliczności przez dwoje świadków i tym samym nie przyznanie wnioskodawcy świadczenia przedemerytalnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz na oczywistą jej zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podstawy nie spełniają się jako przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. i dlatego wniosek nie został uwzględniony.

Pierwsza, gdyż wniosek jedynie hasłowo odwołuje się do istotnego zagadnienia prawnego, albowiem takie zagadnienie nie zostało sformułowane i opracowane (metodycznie i merytorycznie).

Natomiast druga oczywistą zasadność skargi łączy z zarzutem niezasadnego nieuwzględnienia do wymaganego stażu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 29 lipca 1968 r. do 31 grudnia 1970 r. Rzecz jednak w tym, że skarżący we wniosku nie zarzuca naruszenia prawa procesowego (nawet w podstawie kasacyjnej), co oznacza, że w ocenie podstawy przedsądu zachodzi związane ustalonym stanem faktycznym, na którym oparto zaskarżony wyrok, zgodnie z regulacją art. 398¹³ § 2 k.p.c. Przepis ten obowiązuje również na etapie przedsądu, gdyż w przeciwnym razie zachodziłby dysonans między oceną podstawy przedsądu a późniejszym rozpoznaniem skarg kasacyjnej (podstawy kasacyjnej) z koniecznością uwzględnienia ograniczenia z art. 398¹³ § 2 k.p.c., czyli związania ustalonym stanem faktycznym na którym oparto zaskarżony wyrok. Chodzi o to, że w sprawie nie ustalono, iżby skarżący w spornym okresie pracował w gospodarstwie rolnym. Tracą więc na znaczeniu zarzuty naruszenia prawa materialnego art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z 20 lipca 1990 r., dotyczące wliczenia okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, skoro nie mają oparcia w pozytywnych ustaleniach faktycznych, dotyczących określonej pracy, wymaganej do brakującego okresu do uzyskania świadczenia. Inaczej ujmując, podważenie ustalonego stanu faktycznego albo niewyjaśnienie sprawy, to kwestie procesowe, których Sąd Najwyższy nie rozpoznaje bez zarzutu (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.